

de Bibliotheek Eindhoven

Persbericht

Eindhoven, 30 oktober 2020

Bibliotheek genoodzaakt tot bezuinigingen. Risico op verdere achterstanden in basisvaardigheden.

Onlangs ontving de bibliotheek een reactie op hun vierjaarlijkse subsidieaanvraag van de Stichting Cultuur Eindhoven (SCE). Er wordt weer subsidie verstrekt voor de komende vier jaar en daar is de bibliotheek blij mee. Desalniettemin zet ze kritische kanttekeningen bij het bedrag dat Eindhoven overheeft voor de bibliotheek. Dit bedrag steekt al jaren schril af tegen wat andere steden investeren in het laagdrempelig toegankelijk maken van ontwikkeling. SCE heeft laten weten geen mogelijkheden te zien om het subsidiebedrag per inwoner te verhogen. Omdat de bibliotheek voor flink toenemende kosten staat, ziet zij zich gedwongen de komende jaren fors bij te sturen. Dit heeft gevolgen voor de geboden dienstverlening.

Urgentie: het gaat niet goed met leesvaardigheid

Het meerjarenplan – de onderlegger voor de verstrekte subsidie – verwoordt waar de bibliotheek zich voor wil inspannen de komende jaren. Er zijn drie programmalijnen geformuleerd: [Taal, Digitaal en Mens en Samenleving](#). (Zie de link voor een uitgebreide toelichting hier op.)

De bibliotheek wil zich inspannen om achterstanden te voorkomen die ontstaan door verschillen in basisvaardigheden. Dat er met name op het gebied van taalvaardigheid een stevige uitdaging ligt bleek uit de nieuwste PISA-studies. De leesvaardigheid van Nederlandse kinderen holt achteruit. Een kwart van de 15-jarigen leest zo slecht dat zij het risico lopen laaggeletterd de school te verlaten. Nergens is het leesplezier zo laag als in Nederland.

“Corona drukt de maatschappij met de neus op de feiten”

“Corona heeft de maatschappij met de neus op de feiten gedrukt h e belangrijk ook digitale vaardigheden zijn. Kinderen die thuis een computer hadden en ouders die hierin vaardig zijn liepen minder risico op leerachterstanden. Mensen die de weg naar ons e-bookplatform vonden hadden nog steeds hun leesplezier. Maar dat lukt nog niet iedereen. Voor ouderen geldt: 20% van de ouderen kan niet goed met een computer omgaan.

Er ontstaat een tweedeling en die wordt door minder economische voorspoed alleen maar erger. Wat dat betreft zou je in een bibliotheek juist moeten investeren als het economisch minder goed gaat. De bibliotheek biedt ondersteuning bij het leren van die vaardigheden die onmisbaar zijn voor een samenleving van zelfredzame en betrokken burgers die zich blijven ontwikkelen. Juist dat is wat je nodig heb in deze tijd”, aldus Albert Kivits (directeur/bestuurder de Bibliotheek Eindhoven).

Investing in bibliotheekwerk is een bijdrage aan ‘Brede welvaart’

Het steekt Albert Kivits dat Eindhoven zo weinig overheeft voor het bibliotheekwerk: “We zijn een stad die zich voorop laat staan als het gaat om kennis. Geroemd om ons Brainportsucces. Maar niet iedereen deelt daar in mee. Er staan mensen aan de zijlijn. Ik vind brede welvaart belangrijk. Dat ieder en mee kan doen, zich kan ontwikkelen en zijn bijdrage kan leveren. Ik zie dat andere steden daar een reëler bedrag voor overhebben.” Dit

de Bibliotheek

Eindhoven

subsidiebedrag komt neer op €18,47 per inwoner. Uit onderzoeksrapporten blijkt dat dit in andere steden veel hoger is. In Den Haag wordt maar liefst €48,29 per inwoner besteed (Bron: Midtermreview WSOB 2017 Kwink Groep). In Tilburg €25,66. Eindhoven bungelt ergens onderaan en financiert van die subsidie ook nog volledig de Bibliotheek op School, die elders in het land door de scholen zelf gefinancierd wordt. Kivits: "Mensen moeten op een laagdrempelige manier toegang hebben tot een bibliotheek. Dan moet je ook in de wijken zitten. De gemeente heeft ons duidelijk gemaakt geen geld over te hebben voor locaties in de wijk. We kunnen Expeditie E in winkelcentrum Woensel met eigen middelen in de toekomst niet open houden. We stoppen hier, ondanks dat het een succesvol project is en we veel aanloop hadden van doelgroepen die moeilijker te bereiken zijn."

Gevolgen bezuinigingen

Het sluiten van Expeditie E in Woensel is niet het enige voelbare gevolg van kostenstijgingen en gelijkblijvende subsidie. De openingstijden van De Witte Dame blijven beperkt tot het huidige aantal, de personele bezetting wordt verminderd, de studentenkorting stopt per volgend jaar, en de komende jaren ontkomt de bibliotheek er niet aan ook andere tarieven te verhogen. Daarnaast wordt fors bezuinigd op het aanbod aan activiteiten (25% minder budget) en wordt de SPIL-centra gevraagd om een eigen bijdrage voor het bibliotheekconcept op SPIL per januari 2022. De boekenprijs is fors gestegen. Dat leidde in 2020 tot minder aanschaf in aantallen. "Gezien het feit dat de uitleningen nog altijd stijgen vonden we dat onwenselijk. Dus in 2021 is het budget voor boeken weer fors verhoogd en worden de aangeschafte aantallen weer gelijk aan 2019. Maar hoe dan ook, het moet uit de lengte of uit de breedte komen. Het is een enorme legpuzzel", aldus Albert Kivits.

"De rek is er uit, de bibliotheekgebruiker de dupe"

Kivits vervolgt: "De stad groeit en verandert, de voorkeuren van de inwoners veranderen. Het gebruik van de bibliotheek en ons aanbod blijft toenemen. Maar onze verplichtingen met financiële gevolgen, die nemen enorm toe. Denk hierbij aan de nieuwe CAO, de invoering van de WAB en AVG. Maar het absolute bedrag voor bibliotheekwerk blijft hetzelfde. En daarvoor kunnen we geen Eindhoven-waardige bibliotheek neerzetten. Het gaat niet. De rek is er uit. Het gaat om een bedrag van maar liefst 2 miljoen dat de komende vier jaar omgebogen moet worden hetzij door bezuinigingen hetzij door extra inkomsten.

Wij staan in den lande bekend als een innovatieve ondernemende bibliotheek. Dat zijn we ook. Maar het is een illusie te denken dat onze leden en bezoekers - die vaak niet voor niets hun boeken lenen in plaats van kopen - hun portefeuille hier wel even voor kunnen trekken, zeker in Coronatijd. Zo wordt de Brede Welvaart waar we hier in Eindhoven de mond vol van hebben niet bevorderd. Ik vind dat de inwoners van deze stad een betere bieb verdienen, alle mensen moeten zich kunnen ontwikkelen en niet alleen diegenen die het voor de wind gaat. Als klein manneke heb ik zelf veel profijt gehad van de bibliotheek in de Woenselse Heide. Ik haalde daar mijn kennis en legde de basis voor mijn verdere ontwikkeling. En dat gun ik iedere Eindhovenenaar. Als nota bene een openbare bibliotheek niet voor iedereen bereikbaar is, dan is dat iets om je voor te schamen als stad."

Bijlage: [Link naar Meerjarenbeleidsplan de Bibliotheek Eindhoven](#)
(noot: hierin staan ook links naar de genoemde bronnen)

de Bibliotheek Eindhoven

Noot voor de redactie (niet voor publicatie):

Over de Bibliotheek Eindhoven:

De Bibliotheek Eindhoven zet zich er voor in om ontwikkeling voor iedereen bereikbaar te maken. Dat doet ze door zich te richten op het bevorderen van leesplezier, digitale geletterdheid, kennisuitwisseling en talentontwikkeling en door te stimuleren om “mee te doen” in de maatschappij. Ze bedient Eindhoven en Waalre met vestigingen in de Witte Dame, Het Huis van Waalre en Expeditie E in Woensel. Ook is ze aanwezig op 70 basisscholen en 3 kinderdagverblijven. Ze werkt nauw samen met bewonersbibliotheken en heeft een bezorgdienst. Hiermee bedient ze ruim 40.000 leden. Ruim 300 vrijwilligers zetten zich in om de dienstverlening van de Bibliotheek Eindhoven mogelijk te maken. Meer weten? www.hetjaarinbeeld.nl

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Naam: Cilia Groothuis

E-mail: C.Groothuis@bibliotheekeindhoven.nl

Telefoon: 06 – 53 82 54 19